

Memoria unui timp ce nu este doar al nostru

Romanul doamnei Catherine Durandin*, *Julien, la mère et l'amante*, recuperează într-o inedită istorie ficțională un interval care pentru istoria noastră postdecembristă a fost incert, dar a lăsat urme chiar dacă, poate, nu atât de semnificative la nivel individual ori colectiv precum evenimentul în sine al căderii lui Ceaușescu și urmările acesteia la nivel politic ori social.

Alegerea scriitoarei, care nu este la primul roman inspirat de realitatea istorică, se află la intersecția realismului cu introspecția, într-un dozaj inter-subiectiv interesant, care face ca scriitura să decoleze de la nivelul simplei notații diaristice sau specifice unui romanesc deconcertant arid, ce pare să recupereze dimensiunea clasică a distanței obiective a povestirii. *Julien, fotograf* și jurnalist, sosit în România în timpul evenimentelor de după căderea dictatorului, o cunoaște pe Laetitia, medicinistă, venită ca voluntar pentru a ajuta în acele momente dramatice. Aceștia doi au o relație pe care *Julien o ține ascunsă* față de mama sa, care descoperă toată povestea cu ocazia unei a doua veniri a fiului său la București, după douăzeci de ani. Întâlnirea celor două femei este bulversantă, mai ales datorită contextului: Julien a fost accidentat la Constanța unde o invitase pe Laetitia, abia regăsită după acest interval care a însemnat ruptura decisivă produsă de reîntoarcerea lui Julien la logodnica lui din Paris. Pierderea ce părea iremediabilă trebuia cumva compensată printr-o călătorie a regăsirii. Dar, explozia în care a fost antrenat prin hazard Julien, cercetată de anchetatori care nu dezvăluie mare lucru familiei, din pricini obscure de politică internațională, determină în final ca romanul să stea sub semnul unei problematizări acute: este posibil un destin care poate reda libertatea iubirii?, care din motivele exterioare blochează împlinirea?, ce *chance* poate

recupera o experiență a dragostei care părea pierdută?

Pasiunea pentru dramatic a Catherinei Durandin se subordonează celei de istoric a romancierei care elaborează o arhitectură particular echilibrată ce definește implicit scrisul ca activitate de (re)cunoaștere și de identificare cu acele voci / prezențe narative conduse cu eleganță, dincolo de lamentouri, de interogarea situației. Catherine Durandin se recunoaște în paginile romanului ca romancier matur prin proiectarea fictivă, dar autentică în construirea personajului (Hélène, mama, dar și Laetitia), prin recompunerea retrospectivă a datelor memoriei, prin descoperirea alterității ca ipoteză de viață care devine mai plauzibilă, mai credibilă decât propria istorie. Această căutare a adevărului, a sensului experienței lui Julien și a Laetitiei se reconstituie din date extrase din factologic cu atență/ asumată responsabilitate, pentru a le oferi apoi o montură ficțional-dramatică inedită.

Roman de atmosferă, dar și roman de caractere, roman livresc, dar și roman de dragoste, *Julien, la mère et l'amante* merită să fie tradus, completând seria cărților eseistice, a studiilor de istorie politică deja dedicate României și Europei de Est, completând modul de autodefinire a scriitoarei Catherine Durandin prin experiența sa profundă de cunoaștere a României, dar și a mentalității sale care, difuz, apare în roman pentru a asigura o contingență credibilă faptelor puse în trama epică sub semnul dramaticului bine stăpânit de rafinamentul clasic al autoarei (care își ia ca ghizi de intrare în roman pe Euripide, dar, de asemenea, și pe Benjamin Fondane).

*Catherine Durandin, *Julien, la mère et l'amante*, DACRES Éditions, Paris, 2013, 156 p.

Galerie Abraxas, Augsburg, 2012